

♦ ST. OLAV ♦

Redaktør: Mgr. Irgens. Medarbeidere: mgr. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigrid Undset, Lars Eskeland.
ST. OLAVS REDAKSJON, AKERSVEIEN 4 - OSLO - TELEFON 23743

INNHold: „Dette har jeg talt til Eder i lignelse --“. — Sanger fra Ungdomsdagen i St. Halvard. — Våre misjonærer. — Ungdomsdagen i St. Halvard kirke den 14. mai. — Ein leid penn. — Moder Maria Euphrasia. — Et kjært besøk. — Mère Brigitte. — I det moderne Ninive. — Sogneprest Swietliks grav. — Takk. -- Feriekolonien vår. — Herhjemme — og derute.

RETT + OG + SANNHET

„Dette har jeg talt til Eder i lignelse --“

I «Kongesønnens bryllup», en av de viktigste lignelser, som Kristus har brukt her på jorden, før han «fritt ut kan forkynne Eder om Faderen», er det første som slår oss, når vi fordyper oss i den, gjestenes vrangvilje mot å komme da de blev bedt — de mange undskyldninger som de brukte for å slippe. Kanskje dette ved en overfladisk betraktning forbauser oss — men hvis vi søker inn i oss selv vil vi finne, at også vi mange ganger har undslått oss for å ta del i andres gledesfest. Ti har vi alltid vært rede til med fullt og opriktig hjerte å dele andres glede?

For mange av oss er det nemlig slett ikke så vanskelig å gråte med de sørgende, å ha medlidenhet og deltagelse med de som har det ondt — som det er uten misunnelse eller jalousi å glede sig ved at andre har medgang, har fremgang i sitt arbeid og lykke over sitt liv.

Hvor ofte sier ikke vi et *nei* innvendig, når vi bes til et medmenneskes fest, om vi enn ikke direkte slår hans sendebud, hans tjenere, hans hjelpemidler ihjel og der-ved hindrer eller forbitrer hans livsglede? Eller vi tar ikke festdrakten på, hvis vi kommer.

*

En ny betraktning over samme herlige lignelse: hvor er dog denne konge tålmodig! Selv da gjestene ikke vil komme, sender han atter bud med *andre* tjenere, forsøker om ikke en enn mer inntrengende opfordring kan få dem til å besinne sig.

Er vi sikre på at vi kjenner «Kongens tjenere», når de kommer til oss? Gud sender oss bud på bud gjen-

nem våre tanker — han søker gang på gang å vekke kjærlige varme følelser hos oss, så vi begir oss i vår sjel på vei til å finne Guds rike: godheten, sannheten, skjønnheten i vårt personlige forhold *til* livet og *i* livet. Men hvor ofte «forhåner og myrder» vi ikke disse tjenerne, idet vi jager de påtrengende tanker, glimtene fra vår samvittighet, på flukt og forherder vårt følelsesliv i egoistisk og egocentrisk tilfredsstillelse. Og dog er det nettopp disse tjenerne, disse tanker, følelser og handlinger, som vil brukes av Kongesønnen, av Kristus, til hans forherligelse.

*

Men hvad er så den brylluppskledning, som vi skal være iført? Ja, hvad annet enn *kjærligheten*, uten hvilken vi bare er lydende malm og klingende bjelle.

Vi kan jo ofte kalle oss kristne — ja, kanskje være praktiserende kristne — vi kan være Kirkens stadige gjest, faste, be, gi almisser og til og med søke vår plass ved selve bryllupsbordet: ved Eukaristien — og dog mangle det ene fornødne: *kjærligheten*. Mangle tålmodighet, velvilje, overbærenhet — mangle bryllupskledningen.

*

Hvor ofte oplever vi ikke at vi har fått en stor glede — og så tas den plutselig fra oss. Fra medgangens lykkfylte festens hus kastes vi ned i sorg, i savn, og føler oss bundne på hender og føtter av forhold som er sterkere enn vi og som vi ikke kan komme oss løs fra. I vår smerte og pine skjærer vi tenner mot «skjebnen», forbanner vår hårde lodd og gråter av medliden-

het med oss selv for den ublide medfart, livet har gitt oss — over uberegneligheten og omskifteligheten i forsynets styrelse.

Hvad om vi istedet for grep i oss selv og søkte efter vår andel i dette, vår *manglende bryllupskledning*? Om vi fant ut det rettfærdige i livets konges bestemmelse med oss? Og om vi da søkte gjennom anger og bot å virke oss en ydmykhetens kledning?

Da kunde det være at vårt «ytterste mørke» fikk en stråle av håp i sig — at Kristus steg ned i vår sjels sorte natt og stod op igjen i oss, med oss.

*

Så vil vi be, at Gud vil skjenke oss lydhørhet overfor sine tjeneres kallen på oss — både de synlige: Kirkens hyrder og lærere, og de usynlige: samvittighetens bud i oss!

Så vil vi be, at Gud vil gi oss ydmykhet i de mørke dager, så vi tar mot hans tukt og forstår at det kun er hans hensikt å vekke vår bevissthet om vår mangel og ufullkommenhet: «Venn, hvorfor har du ikke bryllupskledningen på?» — Så vi kan «iføre Eder det nye menneske, som er skapt efter Gud i rettfærdighet og sannhetens hellighet».

Sanger fra Ungdomsdagen i St. Halvard.

I.

UNGDOMSSANGEN.

Aldri livets hymner klinger
som i vårens glade sang,
båret høit på brede vinger
som en storm av jubelklang!
Og når vi vår ungdoms stier
til vår konge, Kristus, vier,
livet blir en gyllen vår!
Kristmenn, korsmenn, fram!
Kristmenn, korsmenn, fram!
Kristmenn, korsmenn, kongsmenn, fram!

I vår store konges garde
går vi frem til dåd og dyst.
Korset lyser som en varde
og gjør kampen til en lyst!
Fagert er det liv som leves,
der hvor korsets banner heves
og for Kristus kampen står!
Kristmenn, korsmenn, fram!
Kristmenn, korsmenn, fram!
Kristmenn, korsmenn, kongsmenn, fram!

Ungdom, hør, vår konge kaller!
Olavs hirdmenn, vær beredt!
Når til hærferd luren gjaller
kampen er vår plikt og rett!
Og vi får til dåd og virke
nådens vigsel i Guds Kirke —
bedre rustning vi ei får.
Kristmenn, korsmenn, fram!
Kristmenn, korsmenn, fram!
Kristmenn, korsmenn, kongsmenn, fram!

II.

VI ELSKER VÅR KIRKE.

Vi elsker vår kirke, den gamle,
den trofaste, hellige mor,
som vil i sin helligdom samle
hver sjel som på Frelseren tror.
Vi elsker dens eldgamle minner
som lever, mens slektene svinner.
Vi elsker de bånd som oss binder
til sjelenes vokter på jord.

Vi elsker vår kirke som døptes
i trengslenes bloddåp og ild,
hvis frihet i lenkene kjøptes,
hvis fred blev i fengslene til, —
den Kirke, hvis liv er et under,
som vokser i trengslenes stunder.
Vi elsker de blodige vunder
der brentes i kvidenes ild.

Vi elsker vår Kirke, hvis krone
er torner fra Golgatas jord.
Det evige Rom er dens trone,
dens scepter er sannhetens ord.
I trengslenes stormnetter sorte
mot helvedes rasende porte
dens brudgom som aldri er borte
beskytter sin Kirke på jord.

K. KJELSTRUP.

VÅRE MISJONÆRER

Overalt på jorden finnes de, disse troens og kjærlighetens helter, som bærer Guds kongebanner forrest i kampen for å vinne hedningsjeler. Se oppe i det ytterste Norden til Alaskas snemarker. På langstrakte hundesleder sitter troens budbringere, innhyllet i skinn og med snebriller for øinene, og kjører gjennom de uendelige ismarker til eskimoenes jordhytter. Guddommelig ild brenner i deres hjerter som ikke vil, at noen sjel i jordens isørken skal miste troens sanne lys.

Hensett dig i tanken til Sydhavets øer, hvor slanke palmer på et lite koralrev overskygger et par av de innfødtes hytter. Ved bredden ligger en båt — den bærer en helgens navn malt på sine sider, for den tilhører en misjonær. Over det stormfulle hav reiser han fra ø til ø for å søke sjeler. Med korset i hånd nærmer han sig de vilde — hodejegere og kannibaler — for å bøie deres nakker under Verdensfrelserens åk.

I Hawaiiøenes rekke ser du en hvis navn kaller billeder frem av de elendigste mennesker: Molokai, de speldaskes ø. Her hensyknar dødsmerkede individer, skilt fra alt og alle, langsomt — en forferdelig tilværelse. Dog i himmelen venter også evig liv og evig lykke på dem — derfor finner du også her Guds sendemenn, forkynnerne av hans sannhet og godhet. Kanskje er også hans lemmer allerede angrepet og ødelagt av den fryktelige sykdom, men kallet fra Gud lar ham vie sin siste kraft i tjeneste for de, som «kulturmennesket» stempler som unyttige samfundsmedlemmer.

Gå igjennom gatene i det gamle kulturrike Japans byer — plutselig vil du stanse foran et uanseelig hus med et kors på taket. Derinne har evighetens konge opslått sitt eukaristiske telt og som helligdommens vokter finner vi en misjonær. Mulig har han et livs arbeide bak sig og kan fortelle hvor hårdt det har vært til tider — og hvor megen tålmodighet det har utkrevet, og hvorledes han har forsøkt ustanselig å bringe sannhetens lys i formørkede sjeler. Og frukten av hans møie? En liten menighet — som et sandkorn i havet, forsvinnende blandt hedningenes millioner. Og dog er hans tros- og kjærlighetskraft like så sterk den dag idag som den første dag, hvor han full av planer og forhåpninger steg i land på Japans kyst.

Således kan man vandre over hele jordkloden — overalt ser du sporene etter lysbringerne. Selv om de år igjennom må forsmekte i kinesiske røverbanders fengsler — lysene stråler også der, og i sjelene gjenlyder apostelropet: «Ve mig om jeg ikke forkynte det glade budskap».

Hvorledes har det da formet sig, en slik Guds sendemanns liv og virke?

Før han kom ut på arbeidsfeltet har han gjennomgått lange prøve- og læreår i sitt hjemland. De kirkelige studier optok hans tanke samtidig med at hans sedelige kraft blev herdet for de svære oppgaver som vilde prøve

den ofte til det ytterste. En særlig utdannelse i særlige videnskapsgrener måtte til, folkeliv og misjonshistorie måtte han studere, sette sig inn i alle sociale spørsmål, alle racespørsmål — og når den så lenge ønskede dag kom, og han satte foten på sine lengsles land, ventet nye anstrengelser på ham. Han måtte lære nye sprog — sprog som utlendinger kan studere i årevis og aldri allikevel lære å beherske fritt. Seder og skikker måtte studeres — sin egen tenke- og uttrykksform måtte han tilpasse efter landets, han måtte gjøre mange bitre erfaringer og lide mange skuffelser før han følte at nu begynte seden å gro.

De første år på det nye sted levet han dog for det meste blandt kolleger, de andre misjonærer som står ham bi med råd og dåd. Men der kommer en dag hvor han settes ensom på en post langt fra de andre. Ingen menneskesjel er da i hans nærhet, til hvem han kan gå i tvilstilfelle — mange dagsreiser skiller ham fra hans medbrødre. Ingen å betro sig til, ingen som kan opmuntre ham i motgangens og skuffelsens dager.

Ingen? Jo, en står alltid ved hans side: den guddommelige Herre, som han daglig kaller på foran alteret i det hellige messeoffer, med hvem han taler i de stille timer, og hos hvem alle vanskeligheter finner sin løsning. Ti kun *da* kan han fylle sin høie og ansvarsfulle stilling, når han med St. Paulus kan si: «Ikke jeg lever, men Kristus i mitt jeg.»

Og når en tenker på dette da forstår vi hvorfor Pave Pius har gitt som mai-månedens bønneintensjon: særlig å ha våre misjonærer i tankene. Be for at deres tall må økes, ti skaren er liten målt mot verdensmisjonens kjempeoppgave. Ca. 15 000 misjonsprester, hvorav ca. $\frac{1}{3}$ er innfødte, står overfor langt over en milliard hedninger. I mange misjonsland, hvor antallet på de kristne allerede er stort, men hvor ennå ikke et innfødt presteskap er vokset frem, er der knapt nok sjelesørgerer for de kristne menigheter, så tilveksten stagnerer. Be, at Gud må tende misjonskallets hellige ild i ungdommens hjerter, så at ropet om korstog til hedningelandene ikke blir døvet av de nasjonale og sociale kampskrik. Og føler du selv dette hellige kall, så still dig under maidronningens beskyttelse, så at hun vokter og pleier dette kall i din sjel, som hun med moderlig omsorg våket over Verdensfrelseren.

Be for at våre misjonærer må styrkes i sitt indre liv. Ti Kristus trenger menn som er særlig utrustet på ånd og hjerte, som ser vidt og forstår å la de hedenske kulturer mer og mer bli gjennomtrengt av de kristne goder — slik som Paulus lot den gresk-romerske kulturverden perforeres langsomt av kristendommen, så den slog røtter i alle tanker og følelser.

Be, at våre misjonærer bevarer den hellige ild ren i sine hjerter — at de må bli helgener, som leder Guds velsignelser inn i hedningeverdenen og kun venter sin lønn av Gud.

Ungdomsdagen i St. Halvard kirke den 14. mai.

Festlig prydet med vårens påske- og pinseliljer blandt lysegrønt birkeløv — med alle lys tendt — med skønne blomstrende planter, skjenket av menighetens medlemmer, ventet St. Halvardskirken på ungdommens festdag på gamle og unge, voksne og barn. Lenge før kl. 8 var rummet fylt — kl. 8 var det overfylt, men så utmerket fungerte arrangementet, at der var plass til alle og alle kom på plass i rett tid, før Wolfgang Olafsen intonerte til mgr. Kjelstrups skønne ungdomssang, som man vil finne annet steds i bladet. Med begeistring sang man dens første vers — hvorpå sangmessen begynte ved sogneprest Laudy, som både nu og senere under høimessen blev assistert av gutter fra både St. Olavs og St. Halvards ministrantforeninger.

Pater Lutz holdt festprekenen — og grep med engang sine unge tilhørere, og de eldre forresten med, om hjertet. Han begynte med å si, hvor godt det passet med denne ungdommens festdag at vi nu var i *mai*, den lyse måned — vårens lyse skønne tid, naturens ungdomstid, hvor trangten til livsutfoldelse viser sig overalt i det våknende og spirende liv. Og denne stadige trang til fornyelse er all levende ungdoms særkjenne, og den får ofte de unge til å reagere mot alt gammelt, bare fordi det er eldre enn de selv. Der kan ligge meget godt og verdifullt i dette — men det kan også bli en meget farlig illusjon, når det former sig som oprør mot de evige verdier, de som er uforgjengelig og *aldri* eldes, fordi de står over tiden og dens forandrende og oppløsende krefter. Det er denne illusjon som har fått så megen moderne ungdom til å bryte med kristendommen, fordi den syntes dem å være stivnet i gammel vane, og har kastet dem i armene på materialisme og vantro. Ut fra dette har vi nu det meget onde og tunge og mørke som gjør tilværelsen ofte så vanskelig for mange unge nu — men her har den katolske ungdom den lykke som det er at den ikke har skåret sig ut fra en levende forbindelse med Kristus. I kraft av sin *tro* streber den efter livsfornyelse i den retning som Paulus har angitt, når han sier at om enn det ytre menneske sviner bort, så fornyes det indre.

Det er en fornyelse som gir energi og livsglede, fordi dens drivende makt er den velsignelse og styrke, som hentes i Alterets høihellige Sakrament og som gir den katolske ungdom evne til å tilføre menneskeheten varme og tro i en tid, hvor kulde og tvil ellers dominerer. Nu kan vel den katolske ungdom herhjemme være fristet til å si: «Vi er så få — hvorledes skal vi kunne evne noe så stort?»

Dertil lyder svaret: «I er *ikke* få, ti I er i *levende* forbindelse med hundretusener, ja: med millioner andre unge ute i verden, som følger det sanne og samme katolske ideal. Med alle disse er I forenet med Kirkens guddommelige bånd, ett legeme er I alle, ett samfund i Kristus Jesus.»

Og så sluttet pater Lutz med å tegne et strålende bilde av jomfru Maria, den evige unge vår, ved hvem det overnaturlige liv atter spiret frem på jorden. Ti i

henne finner vi alt det, en sjel kan bli til når den helt gir sig til Kristus og derved atter blir iført menneskets opprinnelige skjønnhet og kraft ved Guds Nådes virkning. Det gjelder for oss alle alltid å ta parti for Kristus, selv om det er mot oss selv — og alltid å takke for den store gave vi har fått i vår katolske tro.

Den klare følte tale blev lyttet til i åndeløs stillhet — og messen fortsatte til det øieblikk kom som grep alle oss eldre dypt; de unges gang op til Frelseren tok sin begynnelse. Sytti unge menn og gutter knelte ved Herrens bord — sytti unge Kristmenn, Korsmenn, Kongsmenn. Og efter kom menigheten i flokk og følge, — det var en høitidsdag i Kristi kirke! Med de to siste vers av ungdomssangen sluttet denne gudstjeneste.

I St. Halvards foreningslokale hadde travle, dyktige og øvede kvinnehender hele lørdag ettermiddag været beskjeftiget med å få alt festlig istand til fellesfrokosten. Lange bord var dekket i gule og hvite farver — mange glass med løv og et vell av røde tulipaner gjorde totalinntrykket festlig og ungdommelig. Og snart satt sytti ungdommer benket og lot de delikate smørbrød og kaffen vederfåres mer enn rettferdighet! Hedersplassene bekledtes av pater Lutz og ynglingeforeningens direktør, pastor Bergwitz. Sogneprest Laudy som jo også skulde celebrere høimessen gikk til og fra og sørget for alt og alle og han fikk stormmende tilslutning da han meddelte, at følgende telegram var blitt avsendt til hs. høiærverdighet biskopen som jo desværre var forhindret i å være tilstede:

Biskop Mangers,
katolske prestegård
Bergen.

Motta sytti gutters hyldest og troskab på ungdomsdagen i Sankt Halvard.

Laudy.

Kl. 10 $\frac{1}{2}$ begynte høimessen, hvor Ynglingeforeningen utførte sangen under den dyktige dirigent, hr. Olafsen seniors ledelse. Blandt sangerne befant også pastor Bergwitz sig. Kirken var atter helt full — i koret knelte gamle pastor Ugen — og man lyttet med glede og takknemmelighet til de unges sterke, klangfulle utførelse av: Missa de Angelis, og efter Credo: Regina Coeli. Sogneprest Laudys kraftige manende preken vil vi på manges opfordring bringe in extenso i førstkommende nummer av vårt blad. Høimessen innleddes med mgr. Kjelstrups: „Vi elsker vår kirke“, sunget til fru Lærum-Liebrieche's vakre melodi — og avsluttedes med Ungdomssangen.

— Ved festandakten sang Gregors barnekor under frk. Østenstads ledelse. Atter fyltes kirken — av geistligheten var père Béchoux og pastor Bergwitz tilstede — og det lauretanske litani, hvormed høitideligheten innleddes, klang vakkert med de lyse, bløte barnestemmer. Man måtte igjen beundre den energiske

dyktighet hvormed der arbeides i og med dette barnekor. Alterets hellige Sakrament blev utstillet mens O Cor amoris blev avsunget, efterfulgt av en Maria-salme fra middelalderen. Varmt og intenst bad sogneprest Laudy for ungdommen, for dens renhet, dens tro og dens blanke våpen, og hele menigheten føiet sin bønn til hans. Tantum ergo sacramentum — og den hellige velsignelse lystes over alle de knelende barn, unge, eldre og gamle. Med „Store Gud vi lover Dig“, avsluttedes festdagen, men kirken tømtes kun langsomt. Det var som gjorde det ondt å skilles fra det sted som hadde forenet oss alle i en tanke og ett ønske: velsignelse, beskyttelse, lys og varme følge vår gode løfterike kjekke ungdom — Kirkens håp og Kirkens fremtid.

Etterpå hadde pastor Laudy invitert den voksne ungdom til et festmøte, og den møtte mannsterkt frem med pères Bèchaux og pastor Bergwitz i spissen. Spøk og alvor vekslet på den naturlige måte som er særegen for katolske fester. Under samværet oplestes følgende svarteleggram fra hans høiærverdighet biskopen, adressert til pastor Laudy:

Fremad, du ungdom — gå trøstig frem,
fremad mot lyset — bær seiren hjem!

Biskop Mangers.

Med stormende applaus blev denne kjærkomne hilsen mottatt og festmøtet fortsatte i den beste stemning til man skiltes med de varmeste ytringer av takknemlighet overfor pastor Laudy for hans initiativ til arrangement av og personlige innsats i denne helt igjennem vellykkede ungdomsdag. E.

Ein leid penn.

(Svar til ein kjær ven som bed um ein song).

*Ja du kann vel so segja: eg ynskte det sjøl,
eg ynskte at songen fekk låta.
Men ordi dett sunder som sand og som mjøl, —
eg leidest so mest eg lyt gråta.*

*Denne pennen min er då ein jammerleg ting,
eg trur at eg slengjer han frå meg.
Han skulde då skjelva av tonen som kling
i hugen, og syngjande nå deg.*

*Men so skrapper han berre papiret mitt sundt,
og songen døyrr burt her på bladet.
Og meg gjer det berre so inderleg vondt,
for pennen min spillte då kvadet.*

LARS ESKELAND.

Moder Maria Euphrasia.

Søndag den 30. april utstedte Pave Pius XI i Peterskirken jubileumsårets første salighetserklæring. Det var en kvinne, som denne ære blev tildelt: stifterinnen av «den gode hyrdes søstre», moder Maria Euphrasia Pelletier — og det skjedde nettop på den søndag, hvor evangeliet om den gode hyrde blev oplest i alle kirker. Hun blev født den 31. juli 1796 på øen Noirmoutier i Frankrike. Hennes hjemsted var den gang skueplassen for blodige religionskriger. Ikke mindre enn 600 av beboerne, hvoriblandt barn, kvinner og samtlige prester, var blitt skutt, druknet eller guillotinert av de revolusjonære. Derfor blev også den lille Rosa Virginias ungdomsår mørke og sørgelige. I syv år blev der på den ellers så skjønne ø ikke holdt noen gudstjeneste — alle kirkene stod øde og forlatte. Men Rosa Virginias fromme og grudfryktige foreldre pleiet med den største samvittighetsfullhet sitt barns trosliv, og under deres beskyttende hender blev alle hennes kjærlige anlegg utviklet og befestet, inntil de overdrog fullendelsen av hennes opdragelse og utdannelse først til Ursulindene og dernæst til «Kristelig samfund»s institutt i Tours.

Og 18 år gammel inntrådte hun på Jesu-Hjerte-festen den 20. oktober 1814 i klostret «Vår Frue av kjærligheten» i Tours, hvis første hus under navnet «Tilflukt» i år 1641 var blitt grunnlagt av St. Johannes Eudes. Dette steds første mål og oppgave var å by forvillede og faretruede unge piker et tilfluktssted og hjelpe dem til å finne veien tilbake til Gud og sin plikt. Den 6. februar 1815 blev så Rosa Virginia ikledd ordensdrakten og fikk klosternavnet Maria av Sta. Euphrasia.

Hennes særlige begavelse hendrog snart de overordnede opmerksomhet på den purunge søster, og de skjenket henne den allerstørste tillit. Og i 1825 blev hun valgt til priorinne for klostret i Tours. Allerede det første år utvidet hun klosterforfatningen til å omslutte en særlig avdeling for de unge piker, som efter sin redning ut fra lastens vei, følte kall til klosterlivets fred og trygghet. Denne avdeling blev kalt «Magdalenene» og førte et særlig avpasset bønne- og arbeidsliv.

Og snart var også de høiere kirkelige og verdslige myndigheter klar over moder Maria Euphrasias velsignelsesrike virksomhet. De stilte sig ytterst velvillig, da hun blev sendt til å grunne et nytt kloster i Angers. Det var den 31. juli 1829. Og dermed var den nye kongregasjon: «Vår Frues samfund av den gode hyrdes kjærlighet» dannet.

Moder Pelletier erkjente, at hennes virke til sjelens redning vilde få mer velsignelse og resultat, om hun ga sine stiftelser en forfatning som knyttet de enkelte avdelinger tettere sammen. Allerede i 1835 — den 3. april — tillot Pave Gregor XVI opprettelsen av et generalat med Angers som moderhus.

Og over det hele hvilte øiensynlig den gode hyrdes velsignelse. Mens det gamle «Tilflukt»-kloster efter 151 års forløp kun omfattet 10 hus — talte den nye kongregasjon ved stifterinnens død, 33 år efter, allerede 110 hus og var utbredt over hele verden. Den teller 3

provinser i Tyskland og en i Østerrike, Ungarn, Belgien, Holland, England, Irland, Spanien, Portugal og Australia — to i Frankrike, to i Italia, i Afrika, Asien og Amerika hele 16 provinser med 149 klostre. Ialt er der 320 klostre med 9000 søstre som våker over ca. 75 000 barn, pleiebarn og skoleelever.

Ved siden av de tre sedvanlige ordensløfter avlegger disse søstre også et fjerde: å arbeide på sjelenes redning. De forbinder et i strengt klausur ført beskuende liv med social-apostolisk virksomhet. Foruten sitt hovedformål: å redde skibbrudne mennesker, beskjeftiger de sig også med opdragelsen av vanskelig stillede unge piker og foreldreløse barn, for hvilke de har oprettet folkeskoler, pensjonater og høiere opdragelsesinstitutter.

Det var et velsignelsesrikt virke, som moder Pelletier utfoldet — *Men Guds vilje kan aldri følges uten at den møter motstand*. Ingen kan forestille sig, hvad hun måtte gjennomgå — især av sine egne, av sine venner og naturlige beskyttere. Selv erkebiskoppen av Tours, under hvis jurisdiksjon moder Pelletier hørte, trodde sig forpliktet til å motarbeide hennes foretagender, som syntes ham dristige. Andre så i henne en ærgjerrighet som vilde overfly St. Johannes av Eudes' verker. Kun biskopen av Angers var selv overlegen nok til å kunne vurdere henne og støttet henne derfor med urokkelig myndighet og kraft. Det var mens uværene raste sterkest om henne, at hun viste sig som den sterke og tålmodige kvinne — som Pave Pius XI nu uttaler: «Vi vil minne om hennes klokskap og tålmodighet i alle vanskelige situasjoner. Vi tenker på den stilling, hvori hun befant sig for det meste, optatt av store og betydningsfulle saker, og med de autoriteter, som hun ofret hele sitt liv, i det minste tilsynelatende imot sig. Hennes plikt formet sig som lydighet og kamp, kamp og lydighet. Hun vilde elske og ære alle de direktiver hun fikk — uten derfor å kunne følge dem alle. Det er i denne kamp, i denne ubeskrivelige lidelse at hun hever sig til høider en sjel ellers sjelden rekker — *«veramente questa è la donna forte»*.»

Men moder Pelletier fant i den hellige Stol en støtte som aldri sviktet. Og døende sa hun til sine døtre: «Gjør som jeg har gjort! Min hengivenhet for Paven og Rom er grunnet på lidelse, men den er aldri blitt skuffet. O, elsk Rom — der er det sanne lys! Vi finner aldri en bedre far enn Hs. Hellighet Paven.»

Rom viste henne godhet — Gregor XVI mottok henne flere ganger i audiens, og kardinal Odescalchi beskyttet henne alltid. Der forstod man hvad hennes store arbeid rummet av dyd, godhet, nidkjærhet, bønn, motgang — hvor det med et ord var heroisk. Og vi vil slutte med Pave Pius XI's ord:

«Denne Guds tjenerinne er en praktfull skikkelse, som rummer all storhet, også den menneskelige. Intet mangler henne — hun har de store og mektige tanker og hun har en aktiv og skapende vilje. Hun eier et usedvanlig organisasjonstalent og en kraft, som ved sin energi beseirer alle vanskeligheter og overvinner alle hindringer, derfor har hun efterlatt sig dypt spor. Hennes ånd besjeler ennu hennes store religiøse familie og forøker mangfoldig dens kraft og dens virkninger.»

Et kjært besøk.

Sogneprest mgr. Møllenbeck.

Søndag den 7. mai hadde St. Birgitta-menighet i Fredrikstad den glede å være gjenforenet med sin gamle sogneprest, mgr. Møllenbeck, efter 3 års adskillelse. Under fromessen, som blev lest av mgr. Møllenbeck, var kirken fylt til siste plass av de mange, som ønsket å motta den hl. kommunion av sin gamle sogneprests hånd. Likeledes under høimessen, hvor mgr. Møllenbeck talte til sin gamle menighet, var kirken fylt til trengsel — også av anderledes troende — og de varme og kjærlige ord, som lød fra mgr. Møllenbecks leber, grep alle dypt og fikk mangen en tåre til å trille.

I anledning av mgr. Møllenbecks besøk arrangerte den herværende avdeling av St. Olavsforbundet, under ledelse av formannen, hr. Leo Müller, og i forbindelse med sitt 4. medlemsmøte, et festmøte i foreningslokalet efter andakten. En representativ forsamling var møtt frem for å delta i møtet i sin almindelighet og feire gjen-synets glede med vår gamle sogneprest i særdeleshet. At forsamlingens glede over å se mgr. Møllenbeck i sin midte var opriktig og stor, fikk man et eklatant bevis på ved den stormende applaus og de begeistrede tilrop, som møtte Monsignore ved hans entre i salen.

Festmøtetts offisielle program blev åpnet med unison avsyngelse av Olavshymnen, hvorefter festkomiteens formann, konsul E. Berrum, ønsket alle velkommen.

Formannen, hr. Leo Müller, holdt festtalen, hvori han i velvalgte ordelag og på en hjertelig måte ga uttrykk for den glede hele St. Birgitta-menighet følte ved å se sin forhenværende sogneprest, mgr. Møllenbeck, i Fredrikstad. — Hr. Møllenbeck svarte på sin hjertelige og charmerende måte, som er ham egen, og hans varint

følte ord til og for sin gamle menighet, gikk alle like til hjertet og vil sent glemmes av de som hørte ham.

Den musikalske del av programmet, som bl. a. bestod av: Per Wings: «Andante F-dur, Op. 3» og Lammers: «Sølvet», for piano, cello og violin, samt Schuberts: «Ständchen» og Offenbachs: «Musette», for piano og cello, utførtes av fruene Berrum og Müller samt d'herrer Schwartzott senior og junior og Backer junior.

Referat fra foregående medlemsmøte blev oplest og vedtatt, hvorefter aftenens foredragsholder, herr Willy Schwartzott, kåserte over emnet: «Den moderne retning i fransk musikk». Kåseriet, som var høist interessant og lærerikt, blev fremført i et elegant og flytende sprog, og det bifall, som blev den unge foredragsholder og «vår» pianist tildel, forteller kanskje bedre enn ord om de forventninger vi setter til ham både som kunstner og som taler.

Efter all denne åndelige føde, satte man sig til et veldekket bord, som var festlig pyntet med norske flagg og vårens blomster, og lot sig de materielle goder smake. Talene var legio — man slog både på de ømme og muntre strenger — og stemningen var hele tiden på topp-punktet. Da alle var vel forsynt, blev taffelet hevet, bordet ryddet tilside og leken begynte. Dermed blev de yngre elementer de dominerende; men la det med en gang være sagt til de eldres ros: De fant sig i det med makeløs tålmodighet — ja de lot sogar til å more sig fortreffelig. Vi unge i vår menighet kan med god samvittighet si: Vi er stolte av våre eldre.

Da mgr. Møllenbeck trakk sig tilbake, blev han hilst med et nifoldig hurra og «på gjensyn», «på gjensyn», svirret i luften.

Det selskapelige samvær fortsattes ennu en times tid, hvorefter hver gikk til sitt, beriket med et minne om noen timers hyggelig samvær med trofeller, og sist — men ikke minst — med vår gamle gode og fromme, forhenværende sogneprest, mgr. Møllenbeck.

Zach. Backer jr.

Mère Brigitte.

Mère Brigitte, priorinnen for St. Josephs-søstrenes franske skole, Institutt Jeanne d'Arc i Kjøbenhavn, er avgått ved døden.

Det er et dødsfall som vil vekke sorg i vide kretser, og det betyr et uerstattelig tap for ordenen, som hun har tilhørt i mere enn et halvt århundre. Mère Brigitte var født den 17. desember 1858, og blev således 74 år gammel. Som ganske ung pike inntrådte hun i Sankt Joseph-søstrenes orden i klostret i Chambéry i Syd-Frankrike, og få år senere kom hun til Danmark til klostret på Toldbodvei. I 1895 blev hun priorinne på den gamle skole i Kingosgate, og da Institutt Jeanne d'Arc i 1924 byggedes i Fredriksberg Allé, blev hun priorinne der.

Mère Brigitte var livet og ånden i skolen. Alt tog hun sig av, alle hadde hennes interesse. Hun var elsket av barna, som hun omfattet med den største kjærlighet, elsket og beundret av søstrene og av alle, som hun kom i berøring med. Utover kloster og skole strakte Mère Brigittes virksomhet sig til Rosenkrans-sognet, hvor hun var en uvurderlig hjelp både i kirken og kirkeskolen, og blandt de fattige og syke. Hvor hun kunde hjelpe, hjalp hun, både praktisk og moralsk; hun var rettenkende som få, og tok alle i betraktning.

I de siste måneder, hvor Mère Brigitta lå håpløst syk, var hun stadig optatt av skolens tarv og til det aller-siste tenkte hun på barna. I Institutt Jeanne d'Arc har hun satt sig et stedsevarende minne, og de som kjente henne og har fulgt hennes virke gjennom årene uttaler, at man ikke kan si noe om Mère Brigitta, der er for godt og smukt. R. I. P.

I det moderne Ninive.

Vår tid er i grunnen meget vanskeligere å omvende enn den gamle hedenske verden, fordi moderne mennesker er utstyrt med en politur av moderne kultur, som får dem til å stråle så blankpusset utvendig, at de ikke engang *selv* vet av sin egen sjels elendige forfatning. De feirer sin påske, de stjeler ikke og ihjelstår ikke og går hver søndag i høimesse. Men hvorledes?

Fru Hvirvelvind kommer farende og faller ned i menigheten som en bombe — omtrent når presten er ved Offertorium. Før hun har fått pusten, ringer det til forvandling. Hun bøier hodet et minutt, tar hanskene av åpner sin bønnebok og ser sig litt omkring. Plutselig opdager hun at man allerede er kommet til det siste evangelium, og som en godt undervist «kristen» vet hun at med kommunionen er messens viktigste del forbi. Alt-så er hun allerede blitt for lenge. Fort et merkelig tegn, som de omkringværende, da man nu engang befinner sig i en kirke, vel kan utlegge som et kors — og så som en rakett ut av døren. Fru Hvirvelvind har gjort sin søndagsplikt!

Hvem vil kalle *henne* en hedning?

Vilde Jonas gjøre det om profeten kom til det moderne Ninive?

Mulig — — —

Og hvad vilde han si til den skare menn som står nederst ved døren? De som under prekenen tar sig en liten tur utenfor for å få frisk luft. Og så alle de, som vet hvad det «passer sig» og blir på sin plass seende bestemt og sikkert ut i luften? Hvor går deres tanke hen? Kvinnene — de blader i mikroskopiske bønnebøker og tenker på, hvor lang tid dog dette tar.

Hvad vilde Jonas si til alle de tankeløse plaprede bønner som kun kommer fra lebene?

Endelig! — Presten løfter hånden til velsignelsen — man rører på sig. Hvor mange hører: «i begynnelsen var ordet —»? Det kommer jo efter «Missa est» og angår i det høieste den celebrerende prest.

Men alle de «kristne» har bivånet messen og søndagsplikten er gjort. Hvem tør bebreide dem noe? Kommer de sent? Nu, så er de vel de som kommer i «den ellefte time». Fru Vakker må da først ordne permanenten og bruke lebestiften med omtanke — frøken Forsinket må hente sin venninne. Men messens hoveddel har man da så omtrent fått med, så alt er i orden.

I det moderne Ninive — — —

(Efter Chanoine Placide Broussillard).

Sogneprest Swietliks grav.

Med takk mottatt for hr. Pastor Swietliks gravsten:

Fra forrige liste	kr. 50.00
M. I. Fredrikstad	» 10.00
P. R. Drammen	» 10.00
P. de G. Utrecht	» 45.00
G. Th. Drammen	» 10.00
M. M. Vrasselt	» 10.00

Kr. 135.00

Bidrag mottas fremdeles av sogneprest Aug. Rottier, Drammen.

TAKK

På St. Halvards Ministrantforenings og egne vegne retter jeg en hjertelig takk til St. Elisabeth-søstrene, til menighetens damer og til de mange, som på en så strålende måte har ydet sitt bidrag til Ungdomsdagen, og som derved har vist hvor høit de verdsetter vårt ungdomsarbeide.

E. Laudy.

Feriekolonien vår.

Vi trenger assistanse med å passe og stelle for barna våre og tør gjennom «St. Olav» gjøre opmerksom på det. Vi skal for småpikene som ledere ha 3 damer, hvorav en som kokk, og for småguttene 2 herrer og der-til som kokk en dame eller herre. Kunde ikke noen av våre unge menn eller kvinner se en opgave: å hjelpe oss i tre uker i sommer? Det er jo så vakkert i Sylling — og rikelig med mat og melk får alle — det blir på sett og vis et interessant landophold. Et ledd i det katolske legmannsapostolat. Hvem vil ta sig av våre ferie-barn disse dager i sommerens løp? Vi har jo ingen søstre eller brødre som tar sig av dem, siden søster Hilaria fikk annen beskjeftigelse. — Arbeidsløs ungdom

kan også brukes til dette arbeide, men man bør jo ha passert 20 år! Man behage å melde sig hos mgr. dr. K. Kjelstrup.

For St. Vincensforeningen

I ærbødighet

Ivar Ruyter.

Hørhjemme: —

HAMAR. Enkelte dagboknotiser tør kanskje interessere: Hamar lokalforening av St. Olavsforbundet hadde møte den 26. februar. Der blev foretatt valg på nytt styre. Til formann valgtes enstemmig fru Sigrid Undset; øvrige styremedlemmer: fru Franciska Iversen og hr. Peder Storbekken. Samme aften holdt hr. Hadland (Oslo) et meget instruktivt foredrag om Spanien (ill. med lysbilleder). Søndag den 19. mars feiret dominikaneren pater Lebreton høimesse og preket i St. Torfinns kapell under pastor Sunds fravær på Gjøvik, hvor messe blev holdt hos familien Pettersen, som hadde innbudt også samtlige trosfeller fra Raufoss. Etter påske besøk av dominikanerpater Lutz, som på møte i lokalforeningen den 19. april kåserte over «Minner fra Østerlandene», og den 20. april som utsending fra St. Olavsforbundet holdt offentlig foredrag i Festiviteten over emnet: «Det religiøse syn på verdenskrisen». — En menighetsfest av en ganske spesiell betydning holdtes den 1. mai med de to æresgjester mgr. Kjelstrup og broder Olav Larsen, O. F. M., den siste nettop hjemkommet på kort ferie etter sin klosterlige utdannelse i Holland. Pastor Sund talte for menighetens tidligere far og dens tidligere sønn, mgr. Kjelstrup talte for menigheten og for vår første norskfødte franciskaner etter reformasjonen, og før man brøt op fra festbordet holdt broder Olav en meget vakker, varmfølt tale. — På månedsmøtet i Hamar lokalforening av St. Olavsforbundet den 6. mai holdt dominikanerprioren, pater Béchaux, foredrag om Lourdes og dets 75 års minner, og preket under høimessen den næste dag. (as.)

— og derute:

VATIKANBYEN. Ifølge «Documentation Catholique» har den hellige Stol fra 1922—1933 avsluttet 15 overenskomster med forskjellige stater, nemlig 8 konkordater — med Letland, Bayern, Polen, Litauen, Italien, Rumenien, Preussen og Baden. 2 konvensjoner — begge med Portugal, 1 avtale — med Italien om Vatikanstaten, 3 akkorder — 2 med Frankrike og 1 med Rumenien, og endelig en «Modus Vivendi» med Tsjekoslovakiet.

SPANIEN. «El Debate» meddeler at de tradisjonelle påskefestligheter i år er blitt feiret så å si overalt i Spanien under sterk tilslutning av mennesker av alle samfundsklasser. I Madrid var kirkene så overfylte, at man måtte vente i timevis utenfor før man kunde slippe inn.

»St. Olav« meddeler:

under ombygningen av Akersveien 5 vil vårt blad ha sin redaksjon og ekspedisjon i Akersveien 4 I, inngang ved siden av Foreningslokalet.